

Ocena zasobów pomocy społecznej

Autorzy:
Barbara Car

1	Wprowadzenie	3
2	Dane o sytuacji demograficznej i społecznej	3
3	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia	4
3.1	GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR	8
4	Inne rodzaje pomocy i świadczeń	10
5	Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia	12
6	Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	17
6.1	Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej	18
6.2	Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej	18
7	Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego	18
8	Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	21
9	Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia	21
10	Wskaźniki oceny zasobów pomocy społecznej	22
10.1	KADRA PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH	22
10.2	KOSZTY	25
10.3	OSOBY I RODZINY KORZYSTAJĄCE Z POMOCY I WSPARCIA	25
10.4	POWODY PRYZNANIA POMOCY	26
10.5	POMOC W FORMIE ŚWIADCZEŃ	27
10.6	POMOC W FORMIE USŁUG	28
10.7	POMOC INSTYTUCJONALNA	29
10.8	ODMOWY POMOCY I WSPARCIA (tylko w zakresie zagadnień związanych z pomocą społeczną)	30
10.9	BUDŻET POLITYKI SPOŁECZNEJ	30
11	Wnioski końcowe	33

1. Wprowadzenie

Zadaniem gminy wynikającym z art. 16a ustawy o pomocy społecznej jest sporządzanie oceny zasobów w zakresie pomocy społecznej. Ocena zasobów przygotowana jest w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. Niniejsze opracowanie obejmuje infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe ma zadania pomocy społecznej bez względu na podmiot je finansujący. Ocena obejmuje osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów oraz rozkład ilościowy. Niniejsza ocena jest materiałem poglądowym. Instytut Rozwoju Służb Społecznych w Warszawie w ramach projektu przygotował narzędzie umożliwiające gromadzenie danych, z których część pobierana jest automatycznie z innych systemów informatycznych. Na tej podstawie przeprowadzona jest ocena zasobów, która stanowić będzie rekomendacje do planowania budżetu na rok następny. Rolą gminy w zakresie realizacji zadań pomocy społecznej jest zaspokajanie w środowisku lokalnym indywidualnych potrzeb wspólnoty mieszkańców. Wspólnota za pośrednictwem wyspecjalizowanych służb podejmuje działania zmierzające do niwelowania różnic w procesie zaspokajania podstawowych potrzeb wówczas, gdy są one wywołane czynnikami niezależnymi od jednostki czy rodziny.

Na szczeblu gminy pomoc społeczna kierowana jest wprost do osób najbardziej potrzebujących. Skupia się na doraźnym rozwiązywaniu konkretnych problemów. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim realizując ustawę o pomocy społecznej wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Podejmuje działania zmierzające do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Przydzielany rodzaj, forma i rozmiar świadczenia są odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy, a potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy są uwzględniane na miarę celów i możliwości Ośrodka. Gmina stoi przed koniecznością podejmowania radykalnych decyzji w zakresie zmian w infrastrukturze społecznej. Konieczne jest zwiększenie wydatków na miejsca w domach pomocy społecznej, rozszerzenie usług opiekuńczych, oraz zatrudnienie asystenta rodziny. Na realizację tych zadań konieczne są duże środki finansowe, które można uzyskać jedynie dzięki zmniejszeniu i zrationalizowaniu obecnych wydatków.

2. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej

Liczba mieszkańców sukcesywnie maleje w roku 1994 było 9254 mieszkańców a w roku 2012 według oceny zasobów społecznych 7141 w roku 2013-7070 , w 2014 -7070 natomiast w 2015 Gminę Bielsk Podlaski zamieszkiwało 6966 mieszkańców . W okresie dwóch ostatnich lat zmalała liczba osób bezrobotnych, ale niestety wśród długotrwale bezrobotnych więcej jest osób długotrwale bezrobotnych.

Na terenie gminy Bielsk Podlaski , dominuje tak zwane bezrobocie ukryte, które dotyczy gospodarstw rolnych o małym areale ziemi , które nie pozwala osobom na utrzymanie swoich rodzin , na poziomie minimum socjalnego. Nadal duża grupa ludzi ma problemy ze znalezieniem stałej pracy. Wpływ na polepszenie się sytuacji mieszkańców może mieć

jedynie zmniejszenie się liczby osób korzystających z pomocy społecznej, ze względu na bezrobocie poprzez powstawanie nowych miejsc pracy.

Trzeba jednak jasno powiedzieć , że gmina Bielsk Podlaski nie ma możliwości utrzymania , jednocześnie istniejącej infrastruktury i zabezpieczenia finansowego w realizacji wielu niezrealizowanych zadań oraz pojawiających się ciągle nowych wynikających ze zmieniającej się sytuacji demograficznej tzn. starzenia się społeczeństwa.

DANE O SYTUACJI DEMOGRAFICZNEJ I SPOŁECZNEJ (stan na 31.XII)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	PROGNOZA*		
	Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie	
MIESZKAŃCY (w osobach)						
Ogółem	1	7 070	7 070	6 966	6 966	6 966
KOBIETY						
Ogółem	2	3 533	3 533	3 479	3 479	3 479
Wiek 0-17	3	507	507	508	508	508
Wiek 18-59	4	1 468	1 468	1 455	1 455	1 455
Wiek 60 lat i więcej	5	1 558	1 558	1 516	1 516	1 516
MĘŻCZYŹNI						
Ogółem	6	3 537	3 537	3 487	3 487	3 487
Wiek 0-17	7	528	528	512	512	512
Wiek 18-64	8	2 080	2 080	2 072	2 072	2 072
Wiek 65 lat i więcej	9	929	929	903	903	903
RYNEK PRACY						
Bezrobotni ogółem	10	234	209	195	195	195
Bezrobotni długotrwale ogółem	11	119	115	119	119	119
Bezrobotni ogółem z prawem do zasiłku	12	17	23	13	13	13
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA						
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	13	4	4	4	4	4
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	14	0	0	0	0	0
w tym z wiersza 13: Liczba mieszkań socjalnych (lokali)	15	0	0	0	0	0
Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne	16	0	0	0	0	0
Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego	17	0	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	PROGNOZA*	
		Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba żłobków (żłobki, kluby dziecięce, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	18	0	0	0	0	0
Liczba opiekunów dziennych do dzieci	19	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w żłobkach (żłobki, kluby dziecięce, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	20	0	0	0	0	0
Liczba dzieci, którym nie przyznano miejsc w żłobku (żłobek, klub dziecięcy, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	21	0	0	0	0	0
Powody nie przyznania miejsca w żłobku						
Liczba przedszkoli (przedszkola wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach)	22	2	2	3	3	3
Liczba miejsc w przedszkolach (przedszkola wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach)	23	65	57	73	80	85
Liczba dzieci, którym nie przyznano miejsc w przedszkolu wg złożonych wniosków	24	0	0	0	0	0
Powody nie przyznania miejsca w przedszkolu						
Liczba świetlic i klubów dla dzieci i młodzieży - ogółem	25	2	2	2	2	2
Z tego: (wiersze "Przyszkolne" i "Pozaszkolne")						
Przyszkolne	26	2	2	2	2	2
Pozaszkolne	27	0	0	0	0	0
Liczba klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów	28	0	0	0	0	0
Liczba hospicjów	29	0	0	0	0	0
Liczba ośrodków dla cudzoziemców	30	X	X	X	X	X

* Wielkość prognozy nie dotyczy wartości przyrostu lub spadku. W przypadku braku możliwości oszacowania wielkości liczbowych dla prognozy należy wpisać liczby odpowiadające danym z kolumny "Rok oceny"

3. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia

Z przedstawionych danych wynika nieznaczny spadek zarówno liczby osób korzystających z pomocy społecznej jak i liczby świadczeń, co wynika raczej z faktu, że kryteria dochodowe w pomocy społecznej nie były od dłuższego czasu podwyższone, niż ze względu na poprawę sytuacji bytowej mieszkańców. W 2015 roku od 01 października uległy zmianie kryteria dochodowe uprawniające do świadczeń z pomocy społecznej. Gmina posiada dalece niewystarczające zasoby, konieczne jest natychmiastowe rozszerzenie usług opiekuńczych pozwalających realizować ustawowe zadania. W przeciwnym wypadku gmina będzie zmuszona ponosić jeszcze większe koszty finansowe. Przyczyny korzystania z pomocy społecznej nie ulegają zmianie, niestety nadal połowa świadczeniobiorców pomocy społecznej korzysta ze świadczeń z powodu długotrwałej i ciężkiej choroby, bezrobocia, ubóstwa oraz niepełnosprawności. W poniższym zestawieniu wymienione są wszystkie powody korzystania ze świadczeń, więc jedna osoba ujęta może być kilkakrotnie.

DANE O KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY I WSPARCIA (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2013	Rok 2014		
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY I WSPARCIA					
Liczba osób	1	869	842	852	876
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE					
Liczba osób	2	378	354	479	479
W tym: osoby długotrwanie korzystające	3	167	159	381	385
Wiek 0-17	4	0	0	0	0
Wiek produkcyjny *	5	334	306	436	436

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2013	Rok 2014		
Wiek poprodukcyjny **	6	44	48	43	43
Liczba rodzin	7	312	299	291	310
Liczba osób w rodzinach	8	854	842	852	876
w tym: KOBIETY (z wierszy 2-6)					
Ogółem	9	228	221	240	240
W tym: osoby długotrwale korzystające	10	100	96	203	205
Wiek 0-17	11	0	0	0	0
Wiek 18-59	12	208	201	220	220
Wiek 60 lat i więcej	13	20	20	20	20
w tym: MĘŻCZYŹNI (z wierszy 2-6)					
Ogółem	14	150	133	239	239
W tym: osoby długotrwale korzystające	15	67	63	178	180
Wiek 0-17	16	0	0	0	0
Wiek 18-64	17	126	105	216	216
Wiek 65 lat i więcej	18	24	28	23	23
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE PIENIĘŻNE					
Liczba osób ogółem	19	230	214	201	205
Liczba rodzin	20	228	208	201	205
Liczba osób w rodzinach	21	490	445	453	460
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE NIEPIENIĘŻNE					
Liczba osób ogółem	22	297	286	284	290
Liczba rodzin	23	139	144	152	158
Liczba osób w rodzinach	24	615	617	399	416
OSOBY I RODZINY, Z KTÓRYMI PRZEPROWADZONO WYWIAD ŚRODOWISKOWY					
Liczba osób ogółem	25	1 094	894	852	860
Liczba rodzin	26	391	357	328	330
Liczba osób w rodzinach	27	1 018	987	919	920
POWODY UDZIELENIA POMOCY I WSPARCIA					
UBÓSTWO					
Liczba rodzin	28	86	94	113	118
Liczba osób w rodzinach	29	239	280	319	340
BEZROBOCIE					
Liczba rodzin	30	110	94	102	112
Liczba osób w rodzinach	31	290	250	267	271
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ					
Liczba rodzin	32	75	82	79	80
Liczba osób w rodzinach	33	143	171	169	170
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA					
Liczba rodzin	34	101	97	99	101
Liczba osób w rodzinach	35	204	208	236	240
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH					

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2013	Rok 2014		
Liczba rodzin	36	27	24	29	31
Liczba osób w rodzinach	37	121	108	119	120
ALKOHOLIZM					
Liczba rodzin	38	8	6	6	8
Liczba osób w rodzinach	39	15	16	15	17
NARKOMANIA					
Liczba rodzin	40	0	0	0	0
Liczba osób w rodzinach	41	0	0	0	0
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA					
Liczba rodzin	42	45	52	68	70
W TYM: WIELODZIELNOŚĆ					
Liczba rodzin	43	37	36	49	51
BEZDOMNOŚĆ					
Liczba rodzin	44	0	0	0	0
Liczba osób w rodzinach	45	0	0	0	0
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO					
Liczba rodzin	46	1	2	2	2
Liczba osób w rodzinach	47	1	3	2	2
ZDARZENIA LOSOWE					
Liczba rodzin	48	3	0	3	3
Liczba osób w rodzinach	49	8	0	4	3
KŁĘSKI ŻYWIŁOWE I EKOLOGICZNE					
Liczba osób	50	0	0	1	0
SIEROCTWO					
Liczba rodzin	51	0	0	0	0
Liczba osób w rodzinach	52	0	0	0	0
PRZEMOC W RODZINIE					
Liczba rodzin	53	0	1	0	0
Liczba osób w rodzinach	54	0	4	0	0
OCHRONA OFIAR HANDLU LUDŹMI					
Liczba rodzin	55	0	0	0	0
USŁUGI POMOCY SPOŁECZNEJ					
USŁUGI OPIEKUŃCZE OGÓŁEM					
Liczba osób	56	5	9	7	7
Liczba świadczeń	57	3 639	5 390	5 420	4 660
Kwota świadczeń w złotych	58	26 285	39 405	46 608	41 000
W TYM: SPECJALISTYCZNE (wiersze 59 - 61)					
Liczba osób	59	0	0	0	0
Liczba świadczeń	60	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	61	0	0	0	0
SPECJALISTYCZNE USŁUGI DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI					

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2013	Rok 2014		
Liczba osób	62	0	0	0	0
Liczba świadczeń	63	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	64	0	0	0	0
PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE					
Liczba rodzin	65	0	0	0	0
Liczba osób w rodzinach	66	0	0	0	0
PRACA SOCJALNA					
Liczba rodzin	67	391	357	326	338
Liczba osób w rodzinach	68	1 018	987	908	946
INTERWENCJA KRYZYSOWA					
Liczba rodzin	69	0	0	4	0
Liczba osób w rodzinach	70	0	0	4	0
KONTRAKT SOCJALNY					
Liczba zawartych kontraktów socjalnych	71	20	8	4	8
Liczba osób ogółem objętych kontraktem	72	34	22	4	8
W tym: liczba osób objętych kontraktem w Klubie Integracji Społecznej	73	0	0	0	0

* wiek produkcyjny: kobiety w wieku 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lat

** wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej

3.1. GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR

GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie	
	Rok 2013	Rok 2014			
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ					
ZASIŁEK STAŁY					
Liczba osób	1	33	30	24	20
Liczba świadczeń	2	290	291	265	240
Kwota świadczeń w złotych	3	134 839	136 599	126 894	136 424
W tym: (wiersze 4-6)					
Zasiłek stały dla osób samotnie gospodarujących					
Liczba osób	4	30	25	20	18
Liczba świadczeń	5	271	246	226	216
Kwota świadczeń w złotych	6	126 673	121 332	113 134	124 560
W tym: (wiersze 7-9)					
Zasiłek stały dla osoby w rodzinie					
Liczba osób	7	3	5	4	2
Liczba świadczeń	8	19	45	39	24
Kwota świadczeń w złotych	9	8 166	15 267	13 760	11 864
ZASIŁEK OKRESOWY					
Liczba osób	10	95	85	95	88
Liczba świadczeń	11	670	591	660	674
Kwota świadczeń w złotych	12	259 206	199 064	224 011	233 220
W tym: (wiersze 13-24)					
Zasiłek okresowy z tytułu bezrobocia					
Liczba osób	13	62	60	66	68
Liczba świadczeń	14	420	391	483	544
Kwota świadczeń w złotych	15	161 688	137 565	170 227	193 120
Zasiłek okresowy z tytułu długotrwałej choroby					
Liczba osób	16	13	10	8	10
Liczba świadczeń	17	88	72	67	70
Kwota świadczeń w złotych	18	42 009	22 344	22 898	24 500
Zasiłek okresowy z tytułu niepełnosprawności					
Liczba osób	19	8	11	11	10
Liczba świadczeń	20	60	61	65	60
Kwota świadczeń w złotych	21	16 056	14 767	16 805	15 600
Zasiłek okresowy z tytułu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego					
Liczba osób	22	0	0	0	0
Liczba świadczeń	23	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	24	0	0	0	0
Zasiłek okresowy kontynuowany niezależnie od dochodu na podstawie art. 38 ust. 4a i 4b					
Liczba osób	25	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2013	Rok 2014		
Liczba świadczeń	26	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	27	0	0	0	0
ZASIŁEK CELOWY OGÓŁEM					
Liczba osób	28	196	171	148	155
Kwota świadczeń w złotych	29	110 640	75 663	82 697	92 000
W tym: ZASIŁEK CELOWY PRYZNANY W RAMACH PROGRAMU WIELOLETNIEGO "POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA"					
Liczba osób	30	189	154	138	145
Liczba świadczeń	31	453	340	320	330
Kwota świadczeń w złotych	32	90 977	62 390	65 668	70 000
ZASIŁKI CELOWE PRYZNANE NIEZALEŻNIE OD DOCHODU na podstawie art. 39a ust. 1 i 2					
Liczba osób	33	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	34	0	0	0	0
ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ					
POSIŁEK OGÓŁEM					
Liczba osób	35	297	277	303	310
Liczba świadczeń	36	42 965	42 079	45 005	46 000
Kwota świadczeń w złotych	37	154 023	162 737	184 232	190 000
W TYM: DLA DZIECI					
Liczba osób	38	272	256	300	308
Liczba świadczeń	39	38 178	38 792	44 328	45 328
Kwota świadczeń w złotych	40	109 342	112 065	176 790	182 944
W tym: (z wierszy 35-37) POSIŁEK - świadczenie przyznane w ramach programu wieloletniego "Pomoc Państwa w zakresie dożywiania"					
Liczba osób	41	297	277	303	310
Liczba świadczeń	42	42 965	42 079	45 005	46 000
Kwota świadczeń w złotych	43	154 023	162 737	184 232	190 000
W TYM: DLA DZIECI (z wierszy 41-43)					
Liczba osób	44	272	256	300	308
Liczba świadczeń	45	38 178	38 792	44 328	45 328
Kwota świadczeń w złotych	46	109 342	112 065	176 790	182 944
SCHRONIENIE					
Liczba osób	47	0	0	1	0
Liczba świadczeń	48	0	0	20	0
Kwota świadczeń w złotych	49	0	0	361	0
UBRANIE					
Liczba osób	50	0	0	0	0
Liczba świadczeń	51	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	52	0	0	0	0
SPRAWIENIE POGRZEBU					
Liczba osób	53	0	0	1	3
Liczba świadczeń	54	0	0	1	3

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2013	Rok 2014		
Kwota świadczeń w złotych	55	0	0	3 015	8 400
ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ					
Liczba osób	56	16	16	18	16
Liczba świadczeń	57	185	162	196	192
Kwota świadczeń w złotych	58	372 976	344 819	461 461	450 000
INDYWIDUALNE PROGRAMY POMOCY					
INDYWIDUALNY PROGRAM WYCHODZENIA Z BEZDOMNOŚCI					
Liczba osób	59	0	0	0	0
INDYWIDUALNY PROGRAM ZATRUDNIENIA SOCJALNEGO (Centrum Integracji Społecznej)					
Liczba osób	60	0	0	0	0
WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA					
Liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny	61	7	14	12	14
Liczba rodzin wspierających	62	0	0	0	0
Liczba asystentów rodziny	63	1	1	1	1
Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w złotych	64	362	5 495	2 344	15 000

4. Inne rodzaje pomocy i świadczeń

Ze świadczeń rodzinnych w 2015 r. skorzystało 292 rodziny z dziećmi do 24 roku życia na utrzymaniu. Wiele rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych to rodziny ubogie, gdyż u 46,70 % ogółu beneficjentów przeciętny dochód na osobę w rodzinie nie przekroczył nawet połowy kwoty kryterium dochodowego (do 382 zł) warunkującego prawo do świadczeń rodzinnych, dochód w przedziale 400-539 zł – 15,41 % rodzin korzystających ze świadczeń, dochód rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym w przedziale 539-664 zł – 2,39 % rodzin, natomiast dochód powyżej 764 zł - dyskwalifikuje do przyznania zasiłku rodzinnego, rodzina może jednak skorzystać z prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka gdzie kryterium wynosi do 1922 zł na osobę w rodzinie.

W okresie od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. liczba świadczeń rodzinnych wyniosła ogółem 8.194 na ogólną kwotę 1.155.116 zł. Około 36,99 % rodzin korzystających

z zasiłków rodzinnych to rodziny, w których wychowuje się jedno lub dwoje dzieci. Rodziny wielodzietne (z trojgiem dzieci) stanowią 12,33 % ogółu rodzin korzystających z zasiłku rodzinnego, z 4 i więcej dzieci to 7,19 % rodzin.

INNE RODZAJE POMOCY I ŚWIADCZEŃ

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2013	Rok 2014		
ZASIŁKI RODZINNE I DODATKI DO ZASIŁKÓW RODZINNYCH					
Liczba rodzin	1	353	302	309	309
Kwota świadczeń w złotych	2	672 460	615 120	610 727	650 000
JEDNORAZOWY DODATEK Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA (ujmowany w pozycji "Zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych")					
Liczba świadczeń	3	12	15	12	15
Kwota świadczeń w złotych	4	12 000	15 000	12 000	15 000
JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA					
Liczba świadczeń	5	35	45	29	30
Kwota świadczeń w złotych	6	35 000	45 000	29 000	30 000
ŚWIADCZENIA OPIEKUNCZE					
ŚWIADCZENIE PIELEGNACYJNE					
Liczba świadczeń	7	520	199	198	204
Kwota świadczeń w złotych	8	276 442	147 252	236 840	265 200
DODATEK DO ŚWIADCZENIA PIELEGNACYJNEGO					

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2013	Rok 2014		
Liczba świadczeń	9	77	200	0	0
Kwota świadczeń w złotych	10	7 700	40 000	0	0
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY - Ogółem					
Liczba świadczeń	11	1 672	1 669	1 588	1 607
Kwota świadczeń w złotych	12	255 816	255 357	242 964	245 871
W tym: (od poz. 13 do poz. 20)					
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY DLA NIEPEŁNOSPRAWNEGO DZIECKA					
Liczba świadczeń	13	267	283	257	260
Kwota świadczeń w złotych	14	40 851	43 299	39 321	39 780
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY DLA OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ W WIEKU POWYŻEJ 16 ROKU ŻYCIA O ZNA CZNYM STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI					
Liczba świadczeń	15	961	912	857	865
Kwota świadczeń w złotych	16	147 033	139 536	131 121	132 345
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY DLA OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ W WIEKU POWYŻEJ 16 ROKU ŻYCIA O UMIARKOWANYM STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI, KTÓRA POWSTAŁA PRZED UKOŃCZENIEM 21 ROKU ŻYCIA					
Liczba świadczeń	17	425	462	464	471
Kwota świadczeń w złotych	18	65 025	70 686	70 992	72 063
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY DLA OSOBY, KTÓRA UKOŃCZYŁA 75 LAT					
Liczba świadczeń	19	19	12	10	11
Kwota świadczeń w złotych	20	2 907	1 836	1 530	1 683
SPECJALNY ZASIŁEK OPIEKUŃCZY					
Liczba świadczeń	21	14	36	69	84
Kwota świadczeń w złotych	22	7 280	18 720	35 585	43 680
ZASIŁEK DLA OPIEKUNA					
Liczba świadczeń	23	X	201	125	87
Kwota świadczeń w złotych	24	X	104 520	64 428	45 240
ŚWIADCZENIE Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO					
Liczba osób	25	31	29	28	26
Liczba rodzin	26	18	20	17	18
Kwota świadczeń w złotych	27	105 359	106 501	127 700	118 440
DODATKI MIESZKANIOWE					
Liczba gospodarstw domowych	28	10	10	6	6
Kwota świadczeń w złotych	29	23 520	24 455	18 428	18 500
DODATKI ENERGETYCZNE					
Liczba gospodarstw domowych	30	X	2	2	2
Kwota świadczeń w złotych	31	X	416	247	250
OPLACENIE SKŁADKI UBEZPIECZENIA ZDROWOTNEGO					
Liczba osób	32	38	37	35	37
Kwota świadczeń w złotych	33	17 037	17 859	19 752	21 000
OPLACENIE SKŁADKI UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO					
Liczba osób	34	16	19	22	24
Kwota świadczeń w złotych	35	14 929	38 853	48 352	52 000

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie	
	Rok 2013	Rok 2014			
ŚWIADCZENIE INTEGRACYJNE (CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ)					
Liczba osób	36	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	37	0	0	0	0
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z PRAC SPOŁECZNIE UŻYTECZNYCH					
Liczba osób ogółem	38	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	39	0	0	0	0
STYPENDIA SOCJALNE DLA UCZNIÓW I ZASIŁKI SZKOLNE					
Liczba osób	40	127	177	183	200
Kwota świadczeń w złotych	41	108 508	92 743	82 239	150 000

5. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
	Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
OŚRODKI WSPARCIA - OGÓLEM					
Liczba placówek	1	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 2 i 3)					
Liczba placówek prowadzonych przez JST	2	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	3	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	4	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	5	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	6	0	0	0	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	7	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	8	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	9	0	0	0	0
W TYM (z wierszy 1-9):					
ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY					
Liczba placówek	10	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 11 i 12)					
Liczba placówek prowadzonych przez JST	11	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	12	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	13	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	14	0	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	15	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	16	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	17	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	18	0	0	0	0	0
DZIENNE DOMY POMOCY						
Liczba placówek	19	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 20 i 21)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	20	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	21	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	22	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	23	0	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	24	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	25	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	26	0	0	0	0	0
NOCLEGIWNIE, SCHRONISKA I DOMY DLA OSÓB BEZDOMNYCH						
Liczba placówek	27	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 28 i 29)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	28	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	29	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	30	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	31	0	0	0	0	0
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	32	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	33	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	34	0	0	0	0	0
KLUBY SAMOPOMOCY						
Liczba placówek	35	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 36 i 37)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	36	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	37	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	38	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	39	0	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	40	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	41	0	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	42	0	0	0	0	0

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA (c.d.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ						
Liczba placówek	1	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 2 i 3)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	2	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	3	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	4	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	5	0	0	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	6	0	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	7	0	0	0	0	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	8	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	9	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	10	0	0	0	0	0
MIESZKANIA CHRONIONE OGÓLEM						
Liczba placówek	11	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 12 i 13)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	12	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	13	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	14	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	15	0	0	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	16	0	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	17	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	18	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	19	0	0	0	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓLEM						
Liczba placówek	20	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 21 i 22)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	21	0	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	22	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	23	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	24	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	25	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	26	0	0	0	0	0
JEDNOSTKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA						
Liczba placówek	27	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 28 i 29)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	28	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	29	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	30	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	31	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	32	0	0	0	0	0
PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO						
Liczba placówek	33	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 34 i 35)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	34	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	35	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	36	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	37	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	38	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	39	0	0	0	0	0
PLACÓWKI OPIEKUNCZO-WYCHOWAWCZE OGÓŁEM						
Liczba placówek	40	X	X	X	X	X
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 41 i 42)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	41	X	X	X	X	X
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	42	X	X	X	X	X
Liczba miejsc w placówkach ogółem	43	X	X	X	X	X
Liczba osób korzystających	44	X	X	X	X	X
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	45	X	X	X	X	X
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	46	X	X	X	X	X
W tym: PLACÓWKI TYPU RODZINNEGO						

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba placówek	47	X	X	X	X	X
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 48 i 49)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	48	X	X	X	X	X
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	49	X	X	X	X	X
Liczba miejsc w placówkach ogółem	50	X	X	X	X	X
Liczba osób korzystających	51	X	X	X	X	X
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	52	X	X	X	X	X
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	53	X	X	X	X	X
CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ						
Liczba placówek	54	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 55 i 56)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	55	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	56	0	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	57	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	58	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	59	0	0	0	0	0
KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ						
Liczba placówek	60	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 61 i 62)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	61	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	62	0	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	63	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	64	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	65	0	0	0	0	0
WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ						
Liczba placówek	66	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 67 i 68)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	67	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	68	0	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	69	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	70	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	71	0	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby		
	Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie	
ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ						
Liczba placówek	72	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 73 i 74)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	73	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	74	0	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	75	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	76	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	77	0	0	0	0	0

INNE INSTYTUCJE POMOCY I WSPARCIA

Rodzaj instytucji	Wyszczególnienie	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie

6. Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w roku 2015 zatrudniał , 2 specjalistów pracy socjalnej 2 starszych pracowników socjalnych, 1 referent do spraw świadczeń rodzinnych, główna księgowa , kierownik ośrodka , pomoc administracyjna oraz asystent rodziny zatrudniony w zadaniowym czasie pracy . Ustawa o pomocy społecznej narzuca 1 pracownik na 2000 mieszkańców lub na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących, więc wymóg ustawy został spełniony. Ośrodek zatrudnia również na umowę zlecenie 7 opiekunów , pracujących w środowiskach, których zadaniem jest świadczenie usług opiekuńczych obejmujących : pomoc w zaspakajaniu codziennych potrzeb życiowych, przygotowanie posiłku i opału, robienie zakupów, zaopatrzenie w leki, sprząatanie, opieka higieniczna.

KADRA JEDNOSTKI ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ (w osobach, stan na 31 grudnia)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby		
	Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie	
OGÓŁEM PRACOWNICY JEDNOSTKI						
Liczba ogółem pracowników jednostki pomocy społecznej	1	13	16	16	17	17
KADRA KIEROWNICZA						
Ogółem kadra kierownicza (dyrektor jednostki i jego zastępcy)	2	1	1	1	1	1
W tym: (od poz. 3 do poz. 4)						
Wykształcenie wyższe	3	1	1	1	1	1
Specjalizacja z organizacji pomocy społecznej	4	1	1	1	1	1
PRACOWNICY SOCJALNI						
Ogółem	5	3	3	4	4	4
W tym: pracownicy socjalni ogółem zatrudnieni z EFS	6	0	0	0	0	0
W tym: (od poz. 7 do poz. 11)						
Wykształcenie wyższe	7	1	1	2	2	2
Wykształcenie średnie	8	2	2	2	2	2

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Specjalizacja 1-ego stopnia w zawodzie	9	0	0	2	4	4
Specjalizacja 2-ego stopnia w zawodzie	10	0	0	0	1	1
Specjalizacja z organizacji pomocy społecznej	11	0	0	0	1	1
POZOSTALI PRACOWNICY:						
Ogółem	12	9	12	11	12	12
W tym: (od poz. 13 do poz. 15)						
Wykształcenie wyższe	13	3	3	4	3	3
Wykształcenie średnie	14	1	9	7	9	9
Inne	15	5	0	0	0	0

6.1. Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej

ZATRUDNIENIE POMOCNICZE W JEDNOSTCE ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ (w osobach, w ciągu danego roku)

W osobach

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Wolontariusze	1	0	0	0	0	0
Zatrudnienie subsydiowane (roboty publiczne, prace interwencyjne i inne)	2	2	0	1	1	1
Staże	3	0	1	0	1	1

6.2. Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej

ZESPOŁY PRACY SOCJALNEJ I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W JEDNOSTCE POMOCY SPOŁECZNEJ (w osobach, w ciągu danego roku)

W osobach

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba zespołów	1	0	0	0	0	0
Liczba osób ogółem w zespole	2	0	0	0	0	0
W tym z wiersza 2:						
Pracownicy socjalni	3	0	0	0	0	0
Specjaliści zgodnie z art.110 ust.3 ustawy o pomocy społecznej	4	0	0	0	0	0

7. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego

ŚRODKI FINANSOWE NA WYDATKI W POMOCY SPOŁECZNEJ I INNYCH OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W BUDŻECIE JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO (zadania własne i zadania zlecone)

W złotych

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
OGÓŁEM						
OGÓŁEM (działy)	1	2 990 085	2 933 756	3 154 279	5 368 841	5 962 000
W tym: w budżecie OPS/PCPR	2	2 811 885	2 777 301	3 017 724	5 156 741	5 747 000
851 - OCHRONA ZDROWIA						
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	3	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	4	0	0	0	0	0
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	5	47 000	39 712	35 888	44 000	45 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	6	0	0	0	0	0
852 - POMOC SPOŁECZNA						
85201 - Placówki opiekuńczo-wychowawcze	7	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	8	0	0	0	0	0
85202 - Domy pomocy społecznej	9	337 719	344 819	420 389	450 000	450 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	10	337 719	344 819	420 389	450 000	450 000
85203 - Ośrodki Wsparcia	11	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	12	0	0	0	0	0
85204 - Rodziny zastępcze	13	363	5 495	2 344	15 000	15 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	14	363	5 495	2 344	15 000	15 000
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	15	1 000	999	1 000	1 000	2 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	16	1 000	999	1 000	1 000	2 000
85206 - Wspieranie rodziny (m.in. asystenci rodziny i rodziny wspierające)	17	16 203	20 279	16 308	35 020	45 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	18	16 203	20 279	16 308	35 020	45 000
85212 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	19	1 415 015	1 372 586	1 435 942	1 395 000	1 750 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	20	1 415 015	1 372 586	1 435 942	1 395 000	1 750 000
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	21	12 202	17 859	19 752	18 000	20 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	22	12 202	17 859	19 752	18 000	20 000
85214 - Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	23	253 730	212 337	241 041	208 000	260 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	24	253 730	212 337	241 041	208 000	260 000
85215 - Dodatki mieszkaniowe	25	23 200	24 000	18 428	18 100	20 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	26	0	0	0	0	0
85216 - Zasiłki stałe	27	134 839	136 599	129 539	90 000	160 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	28	134 839	136 599	129 539	90 000	160 000

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
85218 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	29	X	X	X	X	X
w tym: w budżecie OPS/PCPR	30	X	X	X	X	X
85219 - Ośrodek Pomocy Społecznej	31	365 746	379 684	429 409	487 721	490 000
w tym: w budżecie OPS/PCPR	32	365 746	379 684	429 409	487 721	490 000
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	33	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	34	0	0	0	0	0
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	35	24 068	36 644	42 665	41 000	55 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	36	24 068	36 644	42 665	41 000	55 000
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	37	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	38	0	0	0	0	0
W tym (z wiersza 37): Wydatki na pomoc dla cudzoziemców w celu integracji ze środowiskiem (cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą)	39	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	40	0	0	0	0	0
85232 - Centra Integracji Społecznej	41	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	42	0	0	0	0	0
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	43	0	0	4 000	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	44	0	0	4 000	0	0
85295 - Pozostała działalność	45	251 000	250 000	275 335	2 416 000	2 500 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	46	251 000	250 000	275 335	2 416 000	2 500 000
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ						
85305 - Żłobki	47	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	48	0	0	0	0	0
85306 - Kluby dziecięce	49	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	50	0	0	0	0	0
85307 - Dzienni opiekunowie	51	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	52	0	0	0	0	0
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	53	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	54	0	0	0	0	0
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	55	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie dyspozycji OPS / PCPR	56	0	0	0	0	0
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	57	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	58	0	0	0	0	0
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	59	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	60	0	0	0	0	0
854 - Edukacyjna opieka wychowawcza						
85415 - Pomoc materialna dla uczniów	61	108 000	92 743	82 239	150 000	150 000

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2013	Rok 2014		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
w tym: w budżecie OPS / PCPR	62	0	0	0	0	0

8. Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

AKTYWNOŚĆ PROJEKTOWO-KONKURSOWA JEDNOSTKI ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2013	Rok 2014		
PROJEKTY WSPÓŁFINANSOWANE z EFS					
Liczba projektów	1	0	0	0	0
Ogółem liczba osób objętych projektami	2	0	0	0	0
Łączna kwota środków EFS	3	0	0	0	0
W tym:					
UDZIAŁ W KONKURSACH OGŁASZANYCH PRZEZ MPiPS					
Liczba konkursów	4	0	0	0	0
Ogółem liczba osób objętych projektami	5	0	0	0	0
W tym					
UDZIAŁ W PROGRAMACH OSŁONOWYCH (nie wymienionych wyżej)					
Liczba programów	6	0	0	0	0
Ogółem liczba osób objętych projektami	7	0	0	0	0
W tym:					

9. Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia

WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI - ZADANIA ZLECONE W OBSZARZE POMOCY I WSPARCIA (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2013	Rok 2014		
Liczba organizacji pozarządowych z którymi współpracuje OPS/PCPR	1	0	0	0	0
ZLECENIA W TRYBIE DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	2	0	0	0	0
Liczba zleceń / umów	3	0	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	4	0	0	0	0
ZLECENIA W TRYBIE ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	5	0	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	6	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
	Rok 2013	Rok 2014		
WYBRANE USŁUGI POMOCY SPOŁECZNEJ				
Usługi opiekuńcze				
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	7	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	8	0	0	0
Specjalistyczne usługi opiekuńcze				
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	9	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	10	0	0	0
Prowadzenie placówki pomocy społecznej				
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	11	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	12	0	0	0

10. Wskaźniki oceny zasobów pomocy społecznej

10.1. KADRA PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH

Wskaźnik wykształcenia pracowników socjalnych - gmina

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 potrzeby	2017 potrzeby
liczba pracowników socjalnych posiadających wyższe wykształcenie	1	1	1	1	1	2	2	2
liczba wszystkich pracowników socjalnych	2	3	3	3	3	4	4	4
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	33	33	33	33	50	50	50
Dynamika (%)	4	X	100	100	100	152	100	100

Wskaźnik profesjonalizacji kadry - gmina

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 potrzeby	2017 potrzeby
liczba osób pełniących funkcje kierownicze i pracowników socjalnych posiadających specjalizację z organizacji pomocy społecznej	1	1	1	1	1	1	2	2
liczba pozostałych osób zatrudnionych posiadających specjalizację z organizacji pomocy społecznej *	2	0	0	0	0	0	0	1
liczba wszystkich zatrudnionych osób	3	8	9	13	16	16	17	17
Wartość wskaźnika w1+w2 / w3 x 100% (%)	4	13	11	8	6	6	12	18
Dynamika (%)	5	X	85	73	75	100	200	150

* nie ujęci w wierszu 1

Wskaźnik specjalizacji pracowników socjalnych I - gmina

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 potrzeby	2017 potrzeby
liczba pracowników socjalnych posiadających specjalizację I st. w zawodzie	1	0	0	0	0	2	4	4
liczba wszystkich pracowników socjalnych	2	3	3	3	3	4	4	4
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	0	50	100	100
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	200	100

Wskaźnik specjalizacji pracowników socjalnych II - gmina

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 potrzeby	2017 potrzeby
liczba pracowników socjalnych posiadających specjalizację II st. w zawodzie	1	0	0	0	0	0	1	1
liczba wszystkich pracowników socjalnych	2	3	3	3	3	4	4	4
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	0	0	25	25
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0	100

Wskaźnik wolontariatu - gmina

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 potrzeby	2017 potrzeby
liczba wolontariuszy	1	0	0	0	0	0	0	0
liczba wszystkich pracowników	2	0	10	15	17	17	19	19
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0	0

Wskaźnik dostępności kadry pracy socjalnej I - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 potrzeby / prognoza	2017 potrzeby / prognoza
liczba pracowników socjalnych	1	3	3	3	3	4	4	4
liczba mieszkańców	2	7 151	7 097	7 070	7 070	6 966	6 966	6 966
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 2000	3	0,84	0,85	0,85	0,85	1,15	1,15	1,15
Dynamika (%)	4	X	101	100	100	135	100	100

Wskaźnik dostępności kadry pracy socjalnej II - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 potrzeby /prognoza	2017 potrzeby / prognoza
liczba pracowników socjalnych	1	3	3	3	3	4	4	4
liczba rodzin (w tym osób samotnie gospodarujących) objętych pracą socjalną	2	379	344	391	357	326	338	350
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 50	3	0,40	0,44	0,38	0,42	0,61	0,59	0,57
Dynamika (%)	4	X	110	86	111	145	97	97

Wskaźnik dostępności kadry pracy socjalnej V

Warunki				2014	2015 (rok oceny)
1 na 2 tys.	min. 3	1 na 50 rodzin		Minimalna liczba pracowników socjalnych potrzebnych do spełnienia warunku	Minimalna liczba pracowników socjalnych potrzebnych do spełnienia warunku
				1	2
X	X		1	1	0
	X	X	2	5	3
Ogółem			3	1	0

10.2. KOSZTY

Wskaźnik wydatków na utrzymanie jednostki - gmina

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza	2017 prognoza
Całkowity roczny koszt prowadzenia i utrzymania jednostki w zł	1	312 174	340 733	365 746	379 684	429 409	487 721	490 000
Wydatki na realizację zadań pomocy i integracji społecznej ogółem w zł bez względu na źródło finansowania OGÓŁEM z tablicy 7	2	2 710 714	2 880 484	2 811 885	2 777 301	3 017 724	5 156 741	5 747 000
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	12	12	13	14	14	9	9
Dynamika (%)	4	X	100	108	108	100	64	100

10.3. OSOBY I RODZINY KORZYSTAJĄCE Z POMOCY I WSPARCIA

Wskaźnik deprivacji lokalnej - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba osób w rodzinach, którym decyzją przyznano świadczenie	1	926	869	854	842	852	876
liczba mieszkańców	2	7 151	7 097	7 070	7 070	6 966	6 966
Wartość wskaźnika liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenie na każde 1000 mieszkańców w1 / w2 x 1000	3	129,49	122,45	120,79	119,09	122,31	125,75
Dynamika (%)	4	X	95	99	99	103	103

Wskaźnik długotrwale korzystających z pomocy - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba osób długotrwale korzystających ze świadczeń	1	373	169	167	159	381	385
liczba osób, którym przyznano świadczenie	2	522	377	378	354	479	479

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
Wartość wskaźnika procentowy udział osób długotrwale korzystających ze świadczeń w ogólnej liczbie świadczeniobiorców w1 / w2 x 100%	3	71	45	44	45	80	80
Dynamika (%)	4	X	63	98	102	178	100

Wskaźnik pomocy pieniężnej - gmina

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba osób, którym przyznano świadczenie pieniężne	1	253	237	230	214	201	205
liczba osób, którym przyznano świadczenie OGÓŁEM	2	522	377	378	354	479	479
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	48	63	61	60	42	43
Dynamika (%)	4	X	131	97	98	70	102

Wskaźnik pomocy niepieniężnej - gmina

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba osób, którym przyznano świadczenie niepieniężne	1	283	305	297	286	284	290
liczba osób, którym przyznano świadczenie OGÓŁEM	2	522	377	378	354	479	479
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	54	81	79	81	59	61
Dynamika (%)	4	X	150	98	103	73	103

10.4. POWODY PRYZNANIA POMOCY

Struktura rodzin, którym przyznano pomoc według powodów przyznania pomocy - gmina

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
Ubóstwo (%)	1	29	31	28	31	39	38
Bezrobocie (%)	2	32	32	35	31	35	36
Niepełnosprawność (%)	3	20	23	24	27	27	26
Długotrwała lub ciężka choroba (%)	4	31	35	32	32	34	33
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gosp. domowego (%)	5	13	11	9	8	10	10
Alkoholizm (%)	6	2	3	3	2	2	3

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
Narkomania (%)	7	0	0	0	0	0	0
Potrzeba ochrony macierzyństwa (%)	8	14	14	14	17	23	23
Przemoc w rodzinie (%)	9	0	0	0	0	0	0

Wskaźnik pomocy z powodu bezdomności - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba osób objęta indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności	1	0	0	0	0	0	0
liczba rodzin, którym udzielono pomocy z powodu bezdomności	2	3	0	0	0	0	0
liczba rodzin, którym przyznano świadczenie	3	333	321	312	299	291	310
Wartość wskaźnika w2 / w3 x 100% (%)	4	1	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	5	X	0	0	0	0	0

10.5. POMOC W FORMIE ŚWIADCZEŃ

Wskaźnik zasiłku stałego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
średnia wysokość zasiłku stałego dla osób samotnie gospodarujących w zł	1	413	414	467	493	501	577
częstotliwość w miesiącach	2	11	10	9	10	11	12
średnia wysokość zasiłku stałego dla osoby w rodzinie w zł	3	160	340	430	339	353	494
częstotliwość w miesiącach	4	11	8	6	9	10	12

Wskaźnik zasiłku okresowego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
średnia wysokość zasiłku okresowego w zł	1	333	353	387	337	339	346
częstotliwość w miesiącach	2	8	7	7	7	7	8
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu bezrobocia w zł	3	332	334	385	352	352	355
częstotliwość w miesiącach	4	7	7	7	7	7	8
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu długotrwałej choroby w zł	5	399	454	477	310	342	350

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
częstotliwość w miesiącach	6	7	7	7	7	8	7
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu niepełnosprawności w zł	7	252	280	268	242	259	260
częstotliwość w miesiącach	8	6	7	8	6	6	6
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu możliwości utrzymania uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego w zł	9	0	0	0	0	0	0
częstotliwość w miesiącach	10	0	0	0	0	0	0

Wskaźnik zasiłku celowego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
średnia wysokość zasiłku celowego na osobę w roku w zł	1	496	449	564	442	559	594

10.6. POMOC W FORMIE USŁUG

Wskaźnik korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych realizowanych w ramach zadań własnych - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba osób objęta pomocą w formie usług opiekuńczych w wieku poprodukcyjnym*	1	0	3	5	9	7	7
Liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym*	2	808	782	760	2 487	2 419	2 419
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	1	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

* wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej

Wskaźnik kontraktu socjalnego - gmina

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba osób objętych kontraktem socjalnym	1	9	12	34	22	4	8
liczba osób, którym przyznano świadczenie	2	522	377	378	354	479	479
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	2	3	9	6	1	2
Dynamika (%)	4	X	150	300	67	17	200

Wskaźnik reintegracji społeczno-zawodowej - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba osób z indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego i osób z kontraktem socjalnym w KIS	1	0	0	0	0	0	0
liczba osób długotrwale bezrobotnych	2	111	103	119	115	119	119
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

10.7. POMOC INSTYTUCJONALNA

Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w domach pomocy społecznej - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba osób umieszczonych w domu pomocy społecznej	1	0	0	0	0	0
liczba osób oczekujących na umieszczenie w domu pomocy społecznej	2	0	0	0	0	0
Wartość wskaźnika (w1x100)/(w1+w2)	3	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0

Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w środowiskowych domach samopomocy - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba osób umieszczonych w środowiskowych domach samopomocy	1	0	0	0	0	0
liczba osób oczekujących na umieszczenie w środowiskowym domu samopomocy o zasięgu lokalnym	2	0	0	0	0	0
Wartość wskaźnika (w1x100)/(w1+w2)	3	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0

Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w mieszkaniach chronionych - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba osób umieszczonych w mieszkaniu chronionym	1	0	0	0	0	0
liczba osób oczekujących na umieszczenie w mieszkaniu chronionym	2	0	0	0	0	0
Wartość wskaźnika (w1x100)/(w1+w2)	3	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0

10.8. ODMOWY POMOCY I WSPARCIA (tylko w zakresie zagadnień związanych z pomocą społeczną)

Wskaźnik odmów - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba decyzji odmownych	1	9	7	11	1	4	4
liczba decyzji przyznających zasiłek / usługę	2	1 022	1 032	1 004	912	1 035	1 040
Wartość wskaźnika w1/(w1+w2) x 100% (%)	3	1	1	1	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	100	100	0	0	0

Wskaźnik odmów z powodu nie spełnienia kryterium dochodowego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba decyzji odmownych z powodu nie spełnienia kryterium dochodowego	1	5	5	8	1	4	4
liczba decyzji odmownych	2	9	7	11	1	4	4
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	56	71	73	100	100	100
Dynamika (%)	4	X	127	103	137	100	100

Wskaźnik odmów z powodu braku środków - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2011	2012	2013	2014	2015	2016 prognoza
liczba decyzji odmownych z powodu braku środków	1	0	0	0	0	0	0
liczba decyzji odmownych	2	9	7	11	1	4	4
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

10.9. BUDŻET POLITYKI SPOŁECZNEJ

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej (działy) - gmina

Wyszczególnienie	2011		2012		2013		2014		2015		2016 Potrzeby		2017 Potrzeby	
	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki	2 868 742	100	3 049 385	100	2 990 085	100	2 933 756	100	3 154 279	100	5 368 841	100	5 962 000	100
851 - OCHRONA ZDROWIA	63 000	2	58 026	2	47 000	2	39 712	1	35 888	1	44 000	1	45 000	1
852 - POMOC SPOŁECZNA	2 681 155	93	2 903 895	95	2 835 085	95	2 801 301	95	3 036 152	96	5 174 841	96	5 767 000	97
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ	40 728	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA	83 859	3	87 464	3	108 000	4	92 743	3	82 239	3	150 000	3	150 000	3

* procentowy udział w wydatkach ogółem

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej (rozdziały) - gmina

Wyszczególnienie		2011		2012		2013		2014		2015		2016 Potrzeby		2017 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki	1	2 868 742	100,00	3 049 385	100,00	2 990 085	100,00	2 933 756	100,00	3 154 279	100,00	5 368 841	100,00	5 962 000	100,00
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	2	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	3	63 000	2,20	58 026	1,90	47 000	1,57	39 712	1,35	35 888	1,14	44 000	0,82	45 000	0,75
85201 - Placówki opiekuńczo-wychowawcze	4	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85202 - Domy pomocy społecznej	5	259 000	9,03	311 019	10,20	337 719	11,29	344 819	11,75	420 389	13,33	450 000	8,38	450 000	7,55
85203 - Ośrodki Wsparcia	6	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85204 - Rodziny zastępcze	7	0	0,00	0	0,00	363	0,01	5 495	0,19	2 344	0,07	15 000	0,28	15 000	0,25
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	8	200	0,01	1 000	0,03	1 000	0,03	999	0,03	1 000	0,03	1 000	0,02	2 000	0,03
85206 - Wspieranie rodziny (m.in. asystenci rodziny i rodziny wspierające)	9	0	0,00	0	0,00	16 203	0,54	20 279	0,69	16 308	0,52	35 020	0,65	45 000	0,75
85212 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	10	1 526 000	53,19	1 599 781	52,46	1 415 015	47,32	1 372 586	46,79	1 435 942	45,52	1 395 000	25,98	1 750 000	29,35
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	11	12 000	0,42	16 033	0,53	12 202	0,41	17 859	0,61	19 752	0,63	18 000	0,34	20 000	0,34
85214 - Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	12	221 000	7,70	235 855	7,73	253 730	8,49	212 337	7,24	241 041	7,64	208 000	3,87	260 000	4,36
85215 - Dodatki mieszkaniowe	13	20 215	0,70	23 411	0,77	23 200	0,78	24 000	0,82	18 428	0,58	18 100	0,34	20 000	0,34
85216 - Zasiłki stałe	14	98 640	3,44	110 446	3,62	134 839	4,51	136 599	4,66	129 539	4,11	90 000	1,68	160 000	2,68
85219 - Ośrodek Pomocy Społecznej	15	312 000	10,88	340 733	11,17	365 746	12,23	379 684	12,94	429 409	13,61	487 721	9,08	490 000	8,22
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	16	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	17	0	0,00	6 817	0,22	24 068	0,80	36 644	1,25	42 665	1,35	41 000	0,76	55 000	0,92
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	18	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85232 - Centra Integracji Społecznej	19	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	20	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	4 000	0,13	0	0,00	0	0,00
85295 - Pozostała działalność W tym: - klub integracji społecznej, - warsztat terapii zajęciowej, - prace społecznie użyteczne, - program "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" - wkład własny gminy	21	232 100	8,09	258 800	8,49	251 000	8,39	250 000	8,52	275 335	8,73	2 416 000	45,00	2 500 000	41,93
85305 - Żłobki	22	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00

Wyszczególnienie		2011		2012		2013		2014		2015		2016 Potrzeby		2017 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
85306 - Kluby dziecięce	23	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85307 - Dzienni opiekunowie	24	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	25	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	26	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	27	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	28	40 728	1,42	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85415 - Pomoc materialna dla uczniów	29	83 859	2,92	87 464	2,87	108 000	3,61	92 743	3,16	82 239	2,61	150 000	2,79	150 000	2,52

* procentowy udział w wydatkach ogółem

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej (działy) - w budżecie OPS/PCPR - gmina

Wyszczególnienie	2011		2012		2013		2014		2015		2016 Potrzeby		2017 Potrzeby	
	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki	2 868 742	100	2 880 484	100	2 811 885	100	2 777 301	100	3 017 724	100	5 156 741	100	5 747 000	100
851 - OCHRONA ZDROWIA	63 000	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
852 - POMOC SPOŁECZNA	2 681 155	93	2 880 484	100	2 811 885	100	2 777 301	100	3 017 724	100	5 156 741	100	5 747 000	100
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ	40 728	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA	83 859	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

* procentowy udział w wydatkach ogółem

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej - w budżecie OPS/PCPR (rozdziały) - gmina

Wyszczególnienie	2011		2012		2013		2014		2015		2016 Potrzeby		2017 Potrzeby		
	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	
Ogółem wydatki	1	2 868 742	100,00	2 880 484	100,00	2 811 885	100,00	2 777 301	100,00	3 017 724	100,00	5 156 741	100,00	5 747 000	100,00
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	2	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	3	63 000	2,20	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85201 - Placówki opiekuńczo-wychowawcze	4	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85202 - Domy pomocy społecznej	5	259 000	9,03	311 019	10,80	337 719	12,01	344 819	12,42	420 389	13,93	450 000	8,73	450 000	7,83
85203 - Ośrodki Wsparcia	6	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85204 - Rodziny zastępcze	7	0	0,00	0	0,00	363	0,01	5 495	0,20	2 344	0,08	15 000	0,29	15 000	0,26
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	8	200	0,01	1 000	0,03	1 000	0,04	999	0,04	1 000	0,03	1 000	0,02	2 000	0,03
85206 - Wspieranie rodziny	9	0	0,00	0	0,00	16 203	0,58	20 279	0,73	16 308	0,54	35 020	0,68	45 000	0,78

Wyszczególnienie		2011		2012		2013		2014		2015		2016 Potrzeby		2017 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
(m.in. asystenci rodziny i rodziny wspierające)															
85212 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	10	1 526 000	53,19	1 599 781	55,54	1 415 015	50,32	1 372 586	49,42	1 435 942	47,58	1 395 000	27,05	1 750 000	30,45
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	11	12 000	0,42	16 033	0,56	12 202	0,43	17 859	0,64	19 752	0,65	18 000	0,35	20 000	0,35
85214 - Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	12	221 000	7,70	235 855	8,19	253 730	9,02	212 337	7,65	241 041	7,99	208 000	4,03	260 000	4,52
85215 - Dodatki mieszkaniowe	13	20 215	0,70	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85216 - Zasiłki stałe	14	98 640	3,44	110 446	3,83	134 839	4,80	136 599	4,92	129 539	4,29	90 000	1,75	160 000	2,78
85219 - Ośrodek Pomocy Społecznej	15	312 000	10,88	340 733	11,83	365 746	13,01	379 684	13,67	429 409	14,23	487 721	9,46	490 000	8,53
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	16	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	17	0	0,00	6 817	0,24	24 068	0,86	36 644	1,32	42 665	1,41	41 000	0,80	55 000	0,96
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	18	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85232 - Centra Integracji Społecznej	19	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	20	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	4 000	0,13	0	0,00	0	0,00
85295 - Pozostała działalność W tym: - klub integracji społecznej, - warsztat terapii zajęciowej, - prace społecznie użyteczne, - program "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" - wkład własny gminy	21	232 100	8,09	258 800	8,98	251 000	8,93	250 000	9,00	275 335	9,12	2 416 000	46,85	2 500 000	43,50
85305 - Żłobki	22	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85306 - Kluby dziecięce	23	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85307 - Dzienni opiekunowie	24	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	25	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	26	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	27	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	28	40 728	1,42	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85415 - Pomoc materialna dla uczniów	29	83 859	2,92	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00

* procentowy udział w wydatkach ogółem

11. Wnioski końcowe

Na podstawie przedstawionych w niniejszym opracowaniu danych i analizy sytuacji nasuwają się następujące wnioski dotyczące potrzeb w zakresie pomocy społecznej, w tym konieczności:

- Zdecydowana większość osób korzystających z pomocy społecznej wymaga wsparcia z powodu ubóstwa i bezrobocia, zatem bezrobocie jest dominującym problem społecznym w Gminie. Należałoby podjąć wszelkie możliwe działania mające na celu zwiększenie miejsc pracy.
  - Stan zdrowia korzystających z pomocy społecznej, o czym świadczy liczba osób korzystających z pomocy z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby, jest niepokojącym zjawiskiem. Długotrwała choroba w wielu przypadkach prowadzi do orzeczenia niepełnosprawności, a tym samym wzrasta liczba wypłacanych zasiłków stałych, ponieważ w większości wypłacane są z powodu niezdolności do pracy, a nie z tytułu wieku emerytalnego.
  - Rodziny niepełne oraz wielodzietne, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin niepełnych wymagają wsparcia ze strony pomocy społecznej.
  - Wzrost skali zjawiska przemocy powoduje konieczność intensyfikacji działań Zespołu Interdyscyplinarnego, zwiększenia mobilności ZI, inicjowania działań w środowisku z uwzględnieniem działań interwencyjnych, prowadzenia działań informacyjnych w środowisku o możliwościach uzyskania pomocy
  - Poważnym problem w naszej gminie jest brak możliwości zakupu posiłku dla osób tego pozbawionych (nie dotyczy to uczniów szkół i dzieci uczęszczających do przedszkola). Nie zawsze udzielenie pomocy w formie świadczenia pieniężnego na zakup żywności jest pożądanym rozwiązaniem, zdecydowanie lepszym jest możliwość zakupu gorącego posiłku lub zakupu produktów żywnościowych przez GOPS i dostarczenie jej na miejsce zamieszkania do podopiecznego. Dobra praktyka jest robienie paczek żywnościowych przedświątecznych. Ponadto jest to zadanie gminy o charakterze obowiązkowym.
  - Zwiększenie wydatków na domy pomocy społecznej. Tendencja wzrostu kosztów utrzymania w Domach Pomocy Społecznej oraz zwiększająca się liczba osób powoduje zwiększone wydatki na ten cel. Koszty w większości ponosi gmina, pensjonariusze ponoszą 70% własnych dochodów. W obliczu starzenia się społeczeństwa i wydłużania długości życia, coraz więcej osób wymaga pomocy w formie umieszczenia w domach pomocy społecznej.
  - Zwiększenie wydatków na usługi opiekuńcze. Ustawa o pomocy społecznej wskazuje, że pomoc w formie usług przysługuje osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności lub innej przyczyny wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione. Usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobom, które wymagają pomocy innych osób, a rodzina nie może takiej pomocy zapewnić. Usługi świadczone są w mieszkaniu osoby, która ich potrzebuje. Usługi opiekuńcze obejmują: pomoc w codziennych zajęciach, takich jak robienie zakupów, sprzątanie, gotowanie, załatwianie spraw w urzędach .
  - Zapotrzebowanie środków na asystenta rodziny. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2015 r, poz. 332 ze zm.) nakłada na gminę zatrudnienie asystenta rodziny, zgodnie z art. 14 asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę.
- * W ramach realizacji zadań wynikających z rozporządzenia o kartach Dużej Rodziny wydano 23 karty a od 2015 r realizacja ustawy o karcie Dużej Rodziny wydano Karty dla 28 rodzin.